

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
1. KONKURENCJA I KONKURENCYJNOŚĆ W UJĘCIU TEORETYCZNYM	13
1.1. Pojęcie i taksonomia konkurencji	13
1.2. Pojęcie i rodzaje konkurencyjności	17
1.3. Konkurencja i konkurencyjność w naukach ekonomicznych	21
1.4. Konkurencyjność polskiego rolnictwa	27
2. PRODUKCJA OWCZARSKA JAKO PRZEDMIOT BADAŃ EKONOMICZNYCH	33
2.1. Badania dotyczące produkcji owczarskiej w ekonomii klasycznej i neoklasycznej	37
2.2. Tematyka produkcji owczarskiej w nurcie ekonomii rolniczej	46
2.3. Produkcja owczarska w koncepcji zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich	55
2.4. Wykorzystanie teorii dóbr publicznych do objaśnienia charakteru towarów i usług wytwarzanych przez owce	58
2.5. Produkcja owczarska w koncepcji efektów zewnętrznych	60
2.6. Badania dotyczące produkcji owczarskiej w koncepcji biogospodarki	64
3. WIELOKIERUNKOWOŚĆ I WIELOFUNKCYJNOŚĆ PRODUKCJI OWCZARSKIEJ	69
3.1. Postęp w hodowli owiec od udomowienia do czasów współczesnych	70
3.2. Ukształtowane kierunki i specjalizacje w użytkowaniu owiec	71
3.3. Produkty uzyskiwane od owiec	74
3.4. Społeczne i środowiskowe funkcje produkcji owczarskiej	76
3.4.1. Kulturotwórcze aspekty produkcji owczarskiej	78
3.4.2. Znaczenie owiec w religii	79
3.4.3. Środowiskowe funkcje owiec	82
3.4.4. Zastosowanie owiec w agroturystyce i gospodarstwach ekologicznych ...	85

4. WSPÓŁCZESNE SYSTEMY PRODUKCJI OWCZARSKIEJ NA ŚWIECIE	87
4.1. Klasyfikacja systemów zarządzania chowem owiec	88
4.2. Ekstensywny system utrzymania owiec w Australii	93
4.3. Chów owiec bez ingerencji człowieka w Nowej Zelandii	95
4.4. Stratyfikacja produkcji owczarskiej w Wielkiej Brytanii	97
4.5. Chów owiec w krajach Ameryki Południowej	100
4.6. Systemy intensywne przy produkcji mleka owczego	102
4.7. Pasterstwo koczownicze w Tybecie	104
4.8. Systemy produkcji owczarskiej w Indiach	106
4.9. Tradycyjny chów owiec w krajach afrykańskich	108
4.10. Regionalne systemy chowu owiec w Polsce	110
5. POGŁOWIE I PRODUKCJA UZYSKIWANA OD OWIEC	113
5.1. Pogłowie owiec na świecie w ujęciu kontynentalnym i krajowym	114
5.2. Zmienność pogłowia owiec na świecie	117
5.3. Produkcja uzyskiwana od owiec w ujęciu kontynentalnym i krajowym	121
5.4. Zmiany w produkcji mięsa jagnięcego na świecie	127
5.5. Zmienność w produkcji mleka owczego w ujęciu globalnym	131
5.6. Dynamika zmian w produkcji wełny owczej na świecie	135
5.7. Zmiany w produkcji skór owczych w ujęciu globalnym	139
5.8. Pogłowie i produkcja uzyskiwana od owiec w Unii Europejskiej	143
5.8.1. Wielkość pogłowia owiec w UE	144
5.8.2. Zmienność pogłowia owiec w krajach członkowskich UE	147
5.8.3. Wolumeny głównych produktów uzyskiwanych od owiec w krajach UE ..	150
5.8.4. Zmiany w produkcji mięsa jagnięcego i mleka owczego w krajach UE	153
6. EKONOMICZNE ASPEKTY I KONKURENCYJNOŚĆ PRODUKCJI OWCZARSKIEJ W POLSCE	159
6.1. Opłacalność produkcji owczarskiej w różnych kierunkach użytkowania	160
6.1.1. Czynniki wpływające na opłacalność chowu i hodowli owiec	160
6.1.2. Poziom krajowego i unijnego wsparcia produkcji owczarskiej	161
6.1.3. Nadwyżka bezpośrednia jako narzędzie do określenia opłacalności produkcji owczarskiej	166
6.1.4. Nadwyżki bezpośrednie przy uwzględnieniu różnych aspektów warunkujących opłacalność produkcji owczarskiej	169
6.1.5. Opłacalność produkcji owczarskiej w latach 1997–2019	172
6.2. Wyniki ekonomiczne działalności rolniczych konkurencyjnych wobec produkcji owczarskiej	175
6.2.1. Poziom i zróżnicowanie wyników ekonomicznych według typów produkcyjnych w ramach FADN	176
6.2.2. Nadwyżki bezpośrednie dla podstawowych działalności rolniczych	179
6.3. Aspekty ekonomiczne produkcji owczarskiej w czasie kryzysu spowodowanego COVID-19 oraz wojną w Ukrainie	183
6.3.1. Oddziaływanie pandemii COVID-19 na rolnictwo i produkcję owczarską	183
6.3.2. Konsekwencje wojny w Ukrainie dla opłacalności produkcji owczarskiej ..	187

6.4. Użytkowanie owiec jako działalność samozaopatrzeniowa	189
6.5. Ocena możliwości inwestycji w produkcję owczarską	191
7. KIERUNKI ROZWOJU PRODUKCJI OWCZARSKIEJ W POLSCE	195
7.1. Mocne i słabe strony produkcji owczarskiej na tle innych działalności	195
7.2. Czynniki zachęcające i zniechęcające do rozwoju produkcji owczarskiej na przykładzie kraju oraz gospodarstw rolnych	199
7.3. Perspektywy rozwoju produkcji owczarskiej	204
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	207
BIBLIOGRAFIA	211
SPIS RYSUNKÓW	241
SPIS TABEL	242